

A dr. Tordai Csaba ügyvéd (1025 Budapest, Csalán út. 27.) által képviselt

atlatszo.hu Közhasznú Nonprofit Kft. (1084 Budapest, Déri Miksa u. 10. 4/9.) felperesnek

-

a Zöldiné dr. Kormány Margit jogtanácsos által képviselt

Magyar Államkincstár (1054 Budapest, Hold u. 4.) alperes ellen

közérdekű adat kiadása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény 8. és 8/A. §-ai és az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek támogatásáról szóló 69/2013. (XII. 29.) NGM rendelet 7. §-a szerint az egyéni képviselőjelöltek és a pártlistát állító pártok számára költségvetésből biztosított támogatás összege felhasználásának elszámolása körében az egyéni képviselőjelöltek és a pártlistát állító pártok által 2014. április 6-át követően az alpereshez benyújtott számlaösszesítő adatlapok másolatát úgy, hogy azokon kitakarja a számla/egyéb bizonylat sorszámát, valamint a termék értékesítőjének/a szolgáltatás nyújtójának megnevezését tartalmazó részeket.

A bíróság a felperes keresetét ezt meghaladóan elutasítja.

A perrel kapcsolatban felmerült költségeiket a peres felek maguk viselik.

Az eljárás illetékmentes.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül jelen bíróságnál 3 példányban benyújtandó, de a Fővárosi Ítéltáblához címzett fellebbezésnek van helye.

A Fővárosi Ítéltábla előtt a fellebbezési eljárásban a jogi képviselet kötelező.

A fellebbezési határidő lejártá előtt a peres felek kérhetik, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el. Ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére, összegére, az előzetesen le nem rótt eljárási illeték viselésére vonatkozik, a teljesítési határidővel kapcsolatos, továbbá ha az csupán az ítélet indokolása ellen irányul, akkor azt a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül is elbírálhatja, kivéve ha a fellebbező a fellebbezésében, vagy a másik fél a másodfokú bíróság felhívására tárgyalás tartását kéri.

INDOKOLÁS:

A bíróság a tárgyalás adatai alapján az alábbi tényállást állapította meg:

A felperes 2014. június 4-én adatkéréssel fordult az alpereshez, melyben kérte megküldeni az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény 8. § (1), illetve 8/A. § (1) bekezdése alapján 2014. április 6-át követően keletkezett valamennyi elszámolást; továbbá azon képviselőjelöltek listáját akik ugyane törvény 1. § (1) bekezdése alapján felvették a támogatást, egyenként tételesen feltüntetve, ha a jelölt nem fizette vissza a támogatást a 8. § (4) bekezdése alapján. Az alperes a számára az Infotv. 29. § (1) bekezdése alapján nyitva álló határidőn belül, 2014. június 11-én küldte meg válaszát a felperesnek, amellyel az adatigénylést részben teljesítette, részben megtagadta. Az alperes a felperesi adatigénylés második részét teljesítette; az első rész vonatkozásában pedig arra hivatkozva tagadta meg az adatigénylést, hogy az elszámolás átfogó, tételes, számlaszintű ellenőrzésére kizárólag a Magyar Államkincstár és az Állami Számvevőszék jogosult, valamint hivatkozott arra is, hogy az adatigénylőnek lehetősége van arra, hogy a jelöltek és jelölő szervezetek által igénybe vett támogatás felhasználására vonatkozó kimutatást a Magyar Közlönyben megtekintse.

Ezt követően a felperes a törvényi határidőben keresetlevelet terjesztett elő, melyben kérte a bíróságtól, hogy kötelezze az alperest arra, hogy küldje meg a felperes részére az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény 8. § (1) bekezdése, illetve 8/A. § (1) bekezdése alapján 2014. április 6-át követően keletkezett valamennyi elszámolást.

A felperes előadta, hogy a központi költségvetés a 2013. évi LXXXVII. törvény alapján jelentős összegű állami támogatást nyújtott az országgyűlési képviselők 2014. évi általános választásának választási kampányához. Álláspontja szerint ezek a kampánytámogatások közpénznek minősülnek, a rá vonatkozó adatok pedig közérdekű adatoknak. Az adatigénylés céljaként a támogatások felhasználására vonatkozó adatok megismerését, majd ezek oknyomozó újságírói tevékenységhez való felhasználását jelölte meg. A felperes nem értett egyet az alperes adatkiadást elutasító indokaival. Előadta, hogy az adatkiadás nem tagadható meg az Infotv. 30. § (7) bekezdése alapján, valamint hivatkozott arra is, hogy a Magyar Közlönyben közzétett adatok nem azonosak az igényelt adatokkal.

A felperes a keresete jogalapjaként az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdését és az Infotv. 31.§-át jelölte meg. A felperesnek perköltség iránti igénye nem volt.

Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését, másodlagosan a felperes keresetének elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Permegszüntetési kérelmét az Infotv. 30. § (7) bekezdésére alapította. Arra hivatkozott, hogy mivel a felperesi adatigénylés az említett jogszabályhely alapján lett elutasítva, az igénybe vehető jogorvoslatra nézve speciális szabályt kell alkalmazni, hiszen a törvény jogorvoslati lehetőségként kifejezetten a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot (NAIH) nevesíti. Az alperesi álláspont szerint tehát az adatigénylés elutasítását követően – a bírói út igénybe vételét megelőzően – jogorvoslatért a NAIH-hoz kellett volna fordulni. E körben hivatkozott az Infotv. 31. § (3) bekezdésére is. A fentiek miatt az alperes a per megszüntetését kérte a Pp. 130. § (1) bekezdés c) pontja és 157. § a) pontja alapján.

Fővárosi Törvényszék
62.P.23.104/2014/5.

Az alperes másodlagosan a felperesi kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog nem abszolút jog, az bizonyos esetekben korlátozható. Álláspontja szerint egy ilyen korlátot jelent az Infotv. 30. § (7) bekezdésében foglalt rendelkezés is.

Az alperes hivatkozott az Alaptörvény VIII. cikk (3) bekezdésére is. Kifejtette, hogy a parlamenti pártok közvetve közhatalmi döntések sokaságára nézve gyakorolnak meghatározó befolyást, míg az adatvédelmi biztosi gyakorlat az országgyűlési képviselőket közfeladatot ellátó szerv hatáskörében eljáró személynek tekinti. Előadta, hogy az országgyűlési képviselők választásán induló jelöltek és jelölő szervezetek költségvetési támogatásban részesülnek, szigorú elszámolási szabályok mellett. Az alperesi álláspont szerint a per tárgyát képező felperesi adatigénylés célja a jelölő szervezeteknek és a jelölteknek nyújtott költségvetési támogatással kapcsolatos elszámolások átfogó, számlaszintű, tételes ellenőrzése, amely az Infotv. 30. § (7) bekezdésének analóg alkalmazása alapján nem lehetséges. Az alperes hivatkozott továbbá a NAIH 2014. augusztusban kelt ajánlására is (az ajánlás az iratok között 4/F/1. szám alatt található).

Az alperes hangsúlyozta, hogy az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvényben foglaltak szerint a képviselőjelöltek és a jelölő szervezetek számára nyújtott támogatás felhasználására vonatkozó elszámolás ellenőrzésére kizárólag a Magyar Államkincstár és az Állami Számvevőszék jogosult.

A felperes az alperes ellenkérelmének megismerését követően a tárgyaláson keresetét annyiban pontosította, hogy nem valamennyi számla kiadására kéri kötelezni az alperest, hanem kizárólag a számlaösszesítő adatlapok kiadására (mind a pártok, mind a jelöltek vonatkozásában). Előadta, hogy a felperesi adatigénylésre nem lehet vonatkoztatni az Infotv. 30. § (7) bekezdését, az ugyanis a közfeladatot ellátó szervekre vonatkozik; a felperes viszont nem az Államkincstár ellenőrzését kívánja, hanem a képviselőjelöltekre vonatkozó számlaösszesítőket kéri. Álláspontja szerint alaptalan a felperes permegszüntetésre vonatkozó kérelme, az Infotv. ugyanis nem korlátozza a bírósághoz fordulás jogát, csupán egy lehetőséget biztosít arra az adatigénylőnek, hogy a NAIH-hoz forduljon. A felperes keresete alátámasztására szintén hivatkozott a NAIH 2014. augusztusi ajánlására.

Az alperes a felperes pontosított keresetének megismerését követően is fenntartotta az ellenkérelemben foglaltakat. Előadta, hogy az alperes a számlaösszesítő adatlapokat sem kívánja kiadni, mert azok részletesen tartalmazzák a számlák tartalmát.

A felperes keresete túlnyomórészt alapos.

Magyarország **Alaptörvénye VI. cikk (2) bekezdése** szerint mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

Az **Alaptörvény VIII. cikk (3) bekezdése** kimondja, hogy a pártok az egyesülési jog alapján szabadon alakulhatnak és tevékenykedhetnek. A pártok közreműködnek a nép akaratának kialakításában és kinyilvánításában. A pártok közhatalmat közvetlenül nem gyakorolhatnak.

Az **Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése** alapján a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló **2011. évi CXII. tv. (Infotv.) 1. §-a** szerint a törvény célja az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.

Az **Infotv. 3. § 2. pontja** szerint személyes adat az érintettel kapcsolatba hozható adat - különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret -, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.

Az **Infotv. 3. § 5. pontja** szerint közérdekű adat az állami, vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó, vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett – a személyes adat fogalma alá nem eső – bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

Az **Infotv. 26. § (1) bekezdése** szerint a közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek lehetővé kell tenni, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

Az **Infotv. 28. § (1) bekezdése** alapján a közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be.

Az **Infotv. 29. § (1) bekezdése** rögzíti, hogy a közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az igény tudomására jutását követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül tesz eleget.

Az **Infotv. 30. § (3) bekezdése** szerint az igény teljesítésének megtagadásáról, annak indokaival, valamint az igénylőt e törvény alapján megillető jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatással együtt, 8 napon belül írásban vagy - ha az igényben elektronikus levelezési címét közölte - elektronikus levélben értesíteni kell az igénylőt.

Az **Infotv. 30. § (7) bekezdése** kimondja, hogy közfeladatot ellátó szerv gazdálkodásának átfogó, számlaszintű, illetve tételes ellenőrzésére irányuló adatmegismerésekre külön törvények rendelkezései irányadók. Ha erre való hivatkozással az adatigénylés elutasításra kerül, az adatigénylő az 52. § alapján a Hatóságnál bejelentéssel vizsgálatot kezdeményezhet.

Az **Infotv. 31. § (2) bekezdése** szerint a megtagadás jogszerűségét az adatkezelőnek kell bizonyítania.

A **Pp. 206. § (1) bekezdése** szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A **Pp. 164. § (1) bekezdése** szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

A per során az alperes nem vitatta a felperes által kiadni kért adatok közérdekű voltát, valamint azt sem, hogy azok vonatkozásában adatkezelőnek minősül. Jelen perben – figyelemmel az Infotv. 31. § (2) bekezdésére - az alperesnek kellett volna bizonyítani az adat megismerése iránti igény teljesítése megtagadásának jogszerűségét.

Az alperes védekezésére tekintettel a bíróságnak először a permegszüntetés iránti kérelemről kellett döntenie. A bíróság nem találta alaposnak az alperesi indítványt, ezért a 2014. szeptember 2-i tárgyaláson meghozott 4-I. számú végzésével a permegszüntetés iránti kérelmét elutasította. A bíróság álláspontja szerint abban az esetben is lehet közvetlenül a bírósághoz fordulni az adatkiadás iránti igénnyel, ha azt az adatkezelő az Infotv. 30. § (7) bekezdésére hivatkozva utasította el. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések ugyanis nem tartalmazzak olyan előírást, hogy erre az esetre a bírósághoz való fordulást kötelezően meg kellene előznie a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság vizsgálatának. Az adatigénnyel a vizsgálat kezdeményezése csak egy lehetősége, amit a jogalkotó a feltételes mód használatával jelzett (az adatigénnyel a Hatóságnál bejelentéssel vizsgálatot kezdeményezhet). Viszont abban az esetben, ha az adatigénnyel kezdeményezi a Hatóság vizsgálatát, akkor a perindítást megelőzően meg kell várnia a Hatóság eljárásának befejezését, figyelemmel az Infotv. 31. § (3) bekezdésére. Amennyiben a jogalkotónak az lett volna a szándéka, hogy az adatigénnyel az Infotv. 30. § (7) bekezdésére való hivatkozással történő elutasítása esetén az adatigénnyel a bírósághoz való fordulás előtt kötelezően igénybe kellett volna vennie a Hatóság vizsgálatát, akkor arról a jogszabályban egyértelműen, kifejezetten rendelkezett volna.

A fentiek miatt a bíróság érdemben vizsgálta a felperes keresetét.

A bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvényben foglaltak szerint a képviselőjelöltek és a jelölő szervezetek számára nyújtott támogatás felhasználására vonatkozó elszámolás ellenőrzésére kizárólag a Magyar Államkincstár és az Állami Számvevőszék jogosult, valamint abban is, hogy a közfeladatot ellátó szervek gazdálkodásának célszerűségét, eredményességét, valamint törvényességét érintő ellenőrzések végzésére az Infotv. szerinti adatigénnyel nem jogosult. A bíróság azzal viszont már nem értett egyet, hogy a felperes keresetében megjelölt adatigénnyel teljesítésének megtagadása az Infotv. 30. § (7) bekezdése alapján lehetséges lenne. A felperes ugyanis nem az alperes gazdálkodásával kapcsolatos adatigénnyel terjesztett elő, hanem olyan adatok kiadását kérte, melyek az alperesnél a közfeladatának elvégzése során keletkeztek (az alperes közfeladatot ellátó szerv).

A pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény preambulumban a jogalkotó rögzíti, hogy a pártok társadalmi rendeltetése, hogy a népakarat kialakításához és kinyilvánításához, valamint a politikai életben való állampolgári részvételhez szervezeti kereteket nyújtsanak.

Fővárosi Törvényszék
62.P.23.104/2014/5.

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) 2. § 19. pontja meghatározza a közfeladat fogalmát. Nem véletlen azonban, hogy - az Ectv. sok rendelkezésével ellentétben - ezen rendelkezést a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény alapján a pártokra nem kell megfelelően alkalmazni (1/A. §).

Ha a fentieket az Alaptörvény pártokra vonatkozó idevágó rendelkezésével összevetjük (az Alaptörvény rögzíti, hogy pártok közhatalmat közvetlenül nem gyakorolhatnak), akkor megállapítható, hogy sem a pártok, sem a képviselőjelöltek nem minősülhetnek közfeladatot ellátó szervnek.

A pártok és az országgyűlési képviselőjelöltek egyaránt a társadalmi élet szereplői, a demokratikus jogállam nélkülözhetetlen elemei. A bíróság álláspontja szerint azonban egyikük sem minősül közfeladatot ellátó szervnek, ezt ugyanis pusztán a közéletben való részvétel nem alapozza meg. A politikai pártok és a képviselőjelöltek részt vesznek ugyan a demokrácia működtetésében, amikor indulnak a választásokon, de ugyanezt teszik a választópolgárok is. A demokrácia működtetésében való részvétel tehát nem jelenti automatikusan azt is, hogy az érintett résztvevő közfeladatot ellátó szervnek minősül, illetve azt sem, hogy az ilyen szervekre vonatkozó szabályokat kellene rá alkalmazni.

Az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény 8. és 8/A. §-ai, valamint az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek támogatásáról szóló 69/2013 (XII. 29.) NGM rendelet 7. §-a alapján az egyéni képviselőjelöltek és a pártlistát állító pártok a számukra a költségvetésből biztosított támogatás felhasználását igazoló bizonylatok hiteles másolatának és az azok alapján elkészített számlaösszesítő adatlapnak a benyújtásával számolnak el a támogatás felhasználásáról. Az iratok között 4/F/1. és 4/F/2. szám alatt található, és az alperes internetes oldalán is fellelhető (http://www.allamkincstar.gov.hu/kincstar/kapcsolodo_dokumentumok) adatlapokat kellett kitölteni leadni az alpereshez úgy, hogy ahhoz mellékelve voltak a támogatás felhasználását igazoló bizonylatok is.

Ezen számlaösszesítő adatlapok tartalma értelemszerűen sokkal részletesebb és konkrétabb, mint az érintettek által a 2013. évi LXXXVII. törvény 9. § (1) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben kötelezően közzéteendő kimutatásoké, ezért az alperes erre való hivatkozással alaptalanul tagadta meg az adatok kiadását.

A felperes a pontosított keresetében már kizárólag ezen számlaösszesítő adatlapok kiadására kérte kötelezni az alperest, az azokhoz mellékelte bizonylatokra, számlákra nem tartott igényt. Az alperes azonban még ezen adatlapok kiadásától is elzárkózott arra hivatkozva, hogy azon a számlák szinte teljes tartalma megtalálható.

A bíróság álláspontja szerint a felperes által kiadni kért számlaösszesítő adatlapokat apró korlátozással, de ki kell adni számára. A számlaösszesítő adatlapok ugyanis nem csak közérdekű adatokat, hanem személyes adatokat is tartalmaznak. Ilyennek minősülnek azok az adatok, amelyek alapján beazonosíthatóvá válna az adott termék értékesítőjének, illetve a szolgáltatás nyújtójának személye (ráadásul ezek nyilvánossága alapot adhatna akár az érintett politikai meggyőződésére vonatkozó következtetések levonására). Erre tekintettel a bíróság azzal a korlátozással adott helyt a felperesi keresetnek, hogy az alperesnek a számlaösszesítő adatlapok másolatát úgy kell kiadnia a

Fővárosi Törvényszék
62.P.23.104/2014/5.

felperes számára, hogy azokon kitakarja a termék értékesítőjének, illetve a szolgáltatás nyújtójának esetleges beazonosítást lehetővé tevő adatokat (vagyis a számla/egyéb bizonylat sorszámát, valamint a termék értékesítőjének/a szolgáltatás nyújtójának megnevezését tartalmazó részeket). A számlaösszesítő adatlapok további tartalma viszont közérdekű adatnak minősül, melynek megismerésére az adatigénylő jogosult (megismerhető belőlük többek között az, hogy az adott párt/képviselőjelölt a támogatásból mekkora összeget számolt el a kampányidőszakban, mikor, mit, mennyiért, milyen célból használt fel a sikeres szereplés érdekében).

A bíróság tehát nem értett egyet azon alperesi jogi érvelésével, amely alapján a felperes által kért adatok kiadását teljes egészében megtagadta. A fent említett jogi indokok alapján az adatigénylés iránti kérelem megtagadásának ugyanis csak szűk körben lett volna helye. Ennek megfelelően a bíróság – figyelemmel az Infotv. 31. § (7) bekezdésére - a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A felperes túlnyomórészt pernyertes lett, de perköltség iránti igénye nem volt. Erre tekintettel a bíróság úgy rendelkezett, hogy a perrel kapcsolatban felmerült költségeiket a peres felek maguk viselik.

Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdésének o) pontja alapján illetékmentes.

Az ítélet elleni fellebbezési jogot a Pp. 233. § (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2014. szeptember 16. napján

dr. Borsodi Zoltán s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

